

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dvx Spiritvalis

Puente, Luis de la

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.Xiii.

Cap. II. Ponitur summa quædam excellentarium, & vtilitatum perfectæ orationis: & virtutum: quæ in ea exercentur, & rerum, quæ in eadem tractantur, extraota ex precatione Dominica, & septem eius ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48784](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48784)

CAPVT II.

PONITVR SVMMMA QVAEDAM Excellentiarum & Vtilitatum perfecta Orationis; & Virtutum, quae in ea exercentur, & rerum, quae in eadem tractantur, extracta ex Praecatione Dominica, & septem eius petitionibus.

X praefato in proximo capite fundamento deduces primum, quanti momenti sit Oratio, quae eius utilitates & Excellentiae, ut magis ad illam afficiaris, quae nulla re alia magis laudari potest, quam si bene declaratur, quid ipsa sit, quidque in se completatur. Ex eo autem quod breuiter dictum est intelliges, hunc orandi modum, & cum Deo familiariter agendi, principium esse, medium, & finem vitae spiritualis, & Christianae, ac religiosae perfectionis. *Principium* est, unde in via purgatiua tibi sit inchoandum, ut à vitijs & imperfectionibus tuis omnibus purgeris. *Medium* est, cui inniti oportet, ad crescendo & proficiendum in via illuminatiua, in virtutum omnium augmento. Est denique finis, ad quem

quem peruenies in via vnitua, vt dulcibus eius fructibus fruaris, coniungente Creatori tuo per excellentissimam charitatem, & impetras beatitudinem, qua possis in hac vita gaudere.

QVOD totum, vt in lucidissimo quodam speculo videas, non tamen a scopo nostro declinans, conijce oculos in Dominicam precationem, in qua excellentissimis huius virtutis Magister Christus D.N. eas res omnes delineauit, quæ eius Excellentias, vtilitates, & necessitatem nobis possunt manifestare.

Matth. 6. 9.
Luc. 11. 2.

MIRA autem dispositione, in ipso statim Orationis vestibulo, iussit Deum appellare PATREM NOSTRUM, Sic nos docens, Orationem, quam ipse nobis commendabat, esse familiarissimam quandam cum ipsomet Deo tractationem, colloquendo scilicet cum eo, nõ sicut mancipia aut famuli cum Dominis suis; aut subditi cum suis Principibus colloquuntur: sed sicut filij cum parentibus; valde scilicet frequenter, magno amore & fiducia, infundente adhuc ipso nobilissimum filiorum eius a Spiritum in quo clamamus: Abba pater, bis scilicet, imò millies quotidie illum Pater Pater appellant. Vult autem & alterum illud verbum addi: QVIES IN COELIS, vt intelligas, in hac Oratione ascendendum tibi esse Spiritu in ccelos; ibique cū cælesti tuo Patre, ita familiariter agendum, sicut ipsi beati agunt: eo scilicet modo quo licet illos hic in terra imitari.

Pater noster

a Rom. 8. 15.
Gal. 4. 6.

Qui es in
coelis.

HANC (ait S. Chrysostronus) summã esse
r.

excel-

UX SPIRITUS
DE PONTE

Lib. 2. de o-
rando Deū.

b. isa. 6. 2.

Lib. 1. de o-
rando Deū.

2.

excellentiā, & hoc esse omnium maximum:
& hunc honorem, etiam Angelorum superare
maiestatem, quod Creatura loquatur & fami-
liariter cum suo Creatore agat. Nam licet om-
nes possint imaginari; quanta hæc sit dignitas;
nullus tamen id sufficienter declarare potest:
Exuperat enim ipsorum Angelorum dignita-
tem: quod ipsimet agnoscunt, indignos se tan-
ta maiestate reputantes. Nam ideo b. Seraphim
cum Deo loquentes, *faciem suam & pedes dua-
bus alis velant, alijs verò volant.* Velando fa-
ciem significantes sanctum Timorem & re-
spectum ad Maiestatem diuinā, volantes ve-
rò, quia sic inquieti sunt, tremorem, quo in e-
ius præsentia manentes afficiuntur. O diui-
næ charitatis altitudinem, quæ huius terre
vermiculos ad tantam extollis dignitatem,
quæ cœlestes Angelos excedat? Et quid hoc
est Domine, nisi velle illos facere sicut Ange-
los in vita, quos ad eorum admittis munus? Mi-
nores illi sunt Angelis in natura; quos tamen
oratione illis facis æquales in puritate & san-
ctitate. *Quid enim* (ait S. Chrysostomus) *po-
test inuoniri sanctus ihs, qui cum Deo commer-
cium habent? Quid iustius & quid sapientius?*
si is, qui cum sapientibus agit, est sapiens, qui a-
git cum Deo, quantam habebit sapientiam? &
quantas obtinebit spirituales diuitias? si qui
Regibus sunt chari & familiariter cum eis a-
gunt, pauperes esse non possunt, nec abiecti
quin potius ex ea familiaritate proueniunt il-
lis Diuitiæ, Honores, ac Dignitates, magna que
facul-

facultas ad suis amicis benefaciendum. Quanto magis qui cœlesti Regi charus est, cum eoque familiariter in oratione agit, diues erit. in magna domorum cœlestium abundantia, sibi ipsi in primis, deinde, vt alijs beneficiat?

HINC prouenit etiam alia excellentia orationis, cuius causa dirigitur ad Patrem nostrum, qui est in cœlis: quod scilicet eius sit officium, ad illas Empyreï cœli Indias ascendere, indeque earum thesauros huc afferre, quibus anima adhuc in terra degens, conuertatur in cœlum. Quamobrem dicit S. Augustinus, etiam iustos esse cœlos, in quibus Pater cœlestis latet, quorum cor est instar cubilis aut viui templi, aut cuiusdam Empyreï cœli, in quo illi cum Deo colloquuntur; ipseque eos audit, in ijs conquiescit, & oblectatur: cuius cœli *deliciae sunt esse*, & conuersari *cum filijs hominum*. Et hoc bonum (ait S. Chrysostomus) ex oratione illis prouenit: illa enim animam efficit templum, & habitationem Dei; exornans illam tapetibus & lapidibus pretiosis admirabilem virtutum, quò digna sit tanti Domini habitatio, quem nec cœli, nec terra capere possunt; exercetque in ea admiranda illa opera, quæ ciues cœlestes exercent. O supreme Pater, quas tibi gratias referemus, quod nos ad tantam dignitatem extuleris; vt liceat nobis tanquam filijs, ad tuum conspectum accedere, tecumque in hac terra conuersari, sicut faciunt Angeli in cœlo: concede nobis, ita ea dignitate vti, sicut tibi placet; vt altissi-

ma ob-

3.

De ferm.
Dom. in
monte c. 9.

c Prou. 8. 31.

DUX SPIRITUS
DE PONTE

ma obtineamus dona, quæ nobis ob eam offers.

4.

SED accedamus nunc ad peculiare excellentias & utilitates altissimæ huius virtutis declarandas, quæ in septem illis rebus continentur, quas Christus D. N. tanquam argumentum & materiam designat petitionum nostrarum, & omnium colloquiorum cum Cœlesti nostro Patre, cum quo solum decet agere, de nominis eius sanctificatione, de regni eius mysterijs, executione eius voluntatis, de quotidiano corporis & animæ nostræ pane, de nostrorum peccatorum venia, de victoria tentationum, & præsertione à malis. Quis vero ea magnalia sciet declarare, quæ in singulis harum septem rerum continentur? mirum enim in modum nō solum eas in oratione petimus; sed exercemus etiā, & impetramus, sicut in progressu apparebit.

Sanctificetur nomen tuum.

§. I. DEVM per Orationem glorificari.

PRIMUM, in quo excellentia & necessitas orationis elucet, est quod illa fit medium quoddam, quo Dei nomen sanctificetur, agnoscatur, & glorificetur à nobis, & in nobis; ita ut linguæ nostræ, multoque magis ipsa viuendi ratio, instrumenta sint glorificationis eius, inter omnes creaturas. Oratio enim illustrationes impetrat cœlestes, quibus

1. iacob. 1. 17 à Pater luminum instruit, permouetque homines,

nes, vt in ipsum credant, eum agnoscant & venerentur: ipsa impetrat splendores virtutum, & operum Heroicorum; & ipsa prodigia, quibus Deus in toto orbe terrarum glorificatur: eadem in lucem producit gratiarum ac donorum claritatem, quam Deus in æterna sua predestinatione absconditam habet; manifestando eam ad ipsius & electorum eius gloriam: sicut cernere licet in oratione, quam Christus D. N. ad æternum suum Patrem habuit, dicens: *b Nunc glorifica me tu Pater apud te metipsum claritate quam habui priusquam mundus esset, apud te.* Quasi diceret, fac palam & manifestam gloriam, quam de me decretam habes: & alibi, *c Pater clarifica nomen tuum,* & statim, *venit vox de cælo & clarificauit & iterum clarificabo,* ita indicans, se ob ipsius orationem, ipsum clarificaturum.

b Ioan. 17. 5.

c Ioan. 12. 28

Lib. 1. Dial. c. 8. 2. 2. q. 83. a. 2.

EX quo infert S. Gregorius, expenditque valde S. Thomas, orationem esse præcipuum medium diuinæ prouidentia, ad exequendum quod in sua æternitate statutum habet; adeoque interdum oratio est necessaria, vt decreuerit ipse non aliter illud exequi, quam oratione mediante. Oratione impetrarunt antiqui Patres executionem incarnationis Filij Dei, quæ illis erat promissa; & Filius ipse oratione impetrauit, quod ait Dauid: *d Postula à me, & dabo tibi gentes hereditatem tuam, & possessionem tuam terminos terra:* Per orationem Apostoli impetrarunt dilationem gloriae Christi IESV in mundo; & conuersio-

d. Psal. 2. 8. Colof. 4. 3.

Direct. spirit. L. D. P. C nem

LUX SPIRITUS
DE PONTE

e Iacob. 5. 16

nem eorum, qui erant aliàs ad coelum præordinati. Quod si tu vnus es ex præordinatis, per quem Deus glorificabitur, per Orationem impetrabis prædestinationis ipsius executionem. *e Orando* scilicet (vt ait S. Iacobus) *vt salueris.* Quid itaque excellentius esse potest, aut maioris momenti, quàm ipsa oratio? per quam dno illa excellentissima bona impetratur; glorificatio scilicet nominis Dei in suis Creaturis; & animæ tuæ, per gloriam, ad quæ est præordinata; & per gratias, quæ à diuina prouidentia illi proueniunt. O Deus æterne, clarifica me hoc orationis dono; vt te ita clarificem, sicut tu dignus es: & ego clarificer in te, & tu in me per illa dona, quæ statuisti mihi dare, antequam ego essem, & antequam mundus cor deretur.

NEC verò solum in oratione petimus, vt nomen Dei sanctificetur, sed in eadem etiam ipsum sanctificamus multis modis: nunc gaudētes de sanctitate, quæ in se habet; & propter eam illum laudantes, dicentes cū Seraphinis; Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dñs Deus Sabaoth. Utinã tota terra impleretur gloria tua, sicut est plena tua misericordia; Nunc ex totis visceribus optantes eius sanctitatem imitari, vt simus sancti sicut ipse est; qui id ita iussit; Nunc ipsam sanctitatē exercētes actibus Heroicis virtutū, in quibus illa cōsistit, vt sanctitas Dei, ex nostra cognoscatur. Ibi copiose interdū lacrymę fluūt, cū aduerto, me nō ita sanctificare Deū, vt par est, eiusq; nomē blasphemari inter gentes;

gentes; ibi cordis exultationes ex charitate, cū video, Deum à iustis sanctificari: ibi pura intētio eundē sanctificandi in omnib. quæ cogi. a- uero, dixerō, aut fecerō per totā vitā; ibi odiū sapē adest propriæ meæ gloriæ, quo diuina au- geatur; & propositū efficac, illā promouendi, quāuis cum propriæ meæ detrimento. O san- ctissima oratio, vera mater sanctitatis, quæ Deū habes patrem, O pater sanctissime, siquidē me cupis esse sanctū, cōcede mihi donū orationis; quæ adeo est potens, ad hoc vt flām sanctus; re- separet orationem à me, ne etiam sanctitas si- mul recedat.

§. 2. *Quod per orationem impetretur, & nunc etiam deliberetur Regnum Dei.*

A TQVE hinc oritur secūda orationis ex cellentia, in qua etiā apparet, quanti sit illa momenti: Quia est medium, per quod veniat ad nos Regnum Dei, tam illud, quod promittit nobis in hac vita, quod iuxta Apostolum, *a Ist iustitia & Pax, & Gaudium in spiritu s.* quam illud, quod in futura speramus, ad correptandam cum Deo in paradiso. Oratio itaque adfert nobis primum Regnum, *b quod vt ait ipse Christus: est intra nos, &c.* b Luc. 17. 21. ingreditur cor nostrum; nosque postea dedu- cit in cœlum, vt ingrediamur in secundum; il- la ostendit nobis vtriusque pulchritudinem, & copiosam communicat sapientiam, sapidā scilicet spiritus scientiam; & iustitiam, quæ tam altē ascendit, sicut montes Dei; & *c naturam, quæ exuperat omnem sensum.* c Phil. 4. 17

UX SPIRITUS
DE PONTE

d Rom. 14.
17.
e Gal. 5. 22.
f Ilia 50. 7.

Gradu 28.

g Luc. 3. 21.

h Luc. 9. 29.

& d gaudium in Spiritu sancto, qui est e fructus eius, qui per suam prophetam dixit: *f Adducam eos in montem sanctum meum, & latificabo eos in domo orationis meae.* Vocat orationem suam, tum ob amorem suum erga illam, tum ut intelligatur, fructus, qui ex ea proveniunt, non esse nostros, sed ipsius; ac proinde esse fructus dignos Deo: ac denique lætitia, quam oratio affert, (ut ait sanctus Iohannes Climachus) sufficiens est, ad reddendum centuplum huius vitæ; & nos urgendos, ad festinandum, ut perueniamus ad regnum alterius vitæ. In cuius rei testimonium Christus D. N. inter orandum aperuit nobis duorum horum regnorum amplitudinem. Nam ubi legimus vllum primum orasse, *g apertum est ei cœlum, & descendit Spiritus sanctus corporali specie sicut columba in ipsum: & vox de cœlo facta est. tu es filius meus dilectus, in te complaceui mihi.* Quid autem fuit hoc totum, nisi quod nobis significare voluerit orationem esse clavem ad portas cœli; easque aperire, ut eo ingrediatur Spiritus noster ad secreta cœlestia cognoscenda; efficereque ut Spiritus Dei inde descendat, qui habitat in cordibus nostris; fabricetque in eis nidum, in quo diuina hæc columba resideat, implens nos donis gratiæ suæ, adoptionisque filiorum Dei per eam.

Et iterum h Orans idem Dominus, *transfiguratus est magno splendore & gloria, quem splendens nubes obumbravit & eadem vox æterni Patris audita est:* ita nobis significans,

oratio

orationem nostram eleuare nos ad montem gloriæ; in diuinitatis nubem introducere, & ad perfectam filiorum Dei adoptionem pro-
 uocare, efficereque nos hæredes ac possessores regni eius: quare si vis, cælum tibi sicut Redemptori tuo aperiri, ora; si vis beneuolam æterni Patris vocem audire, verumque filij spiritum impetrare ora; Si vis, sicut i *Moyſes* ob-
 i *Exod. 24. 16.*
 scuram nubem intrare, contemplando fidei lumine secreta diuinitatis; ingressurus postea claram, sicut Christus D. ingressus est, vt eadẽ claro lumine gloriæ contempleris, ora ferẽter. Nam oratio petit regnum Dei, atque etiã impetrat; illa illud meretur, atque prægustat; illa nos beatos facit, spe primum, deinde etiã possessione. O Rex supreme, adueniat mihi donum orationis, vt per eam etiam perueniã ad tuum Regnum, & inestimabiles gratiæ gloriæq; tuæ diuitias. Amen.

§ 3. *Orationem facere nos similes ihs, qui sunt in cælo.*

HVI C orationis excellentiæ coniungitur tertia, quod scilicet oratio sit efficacissimum medium, ad voluntatem Dei ita exequendam in terra, sicut fit in ipso cælo: in qua executione (vt Tractatu quarto ostendetur) consistit summa totius perfectionis, quæ potest in hac vita desiderari, quam ipsi oratio impetrat, non solum cælestem hæc obedientiam petendo, sed eandem etiam actu

Fiat voluntas tua sicut in cælo & in terra.

C. 12.

UX SPIRITUS
 DE PONTE

valdè eminenter coercendo. Feruenti enim oratione exuimus propriam nostram voluntatem, vt nos totos diuinæ subijciamus; ipsumq; amorem exacuimus, ac perficimus, vt soli Deo coniungatur, exercendo sex illos actus, in proximo capite indicatos. Facimus in terra, quod faciunt beati in cœlo, Et propter has excellentias affirmant SS. Patres, (vt cœpimus dicere) perfectam orationem efficere iustum Angelis æqualem, animamq; ipsam à vinculis corporis expedire, Spiritû in altum eleuare, & efficere vt superfluas omnes sustentationis curas abijciat, & ita in carne viuat, atque si illa non esset. Quod (ait S. Chrysostomus) efficit *miris modis* & prodigiosis mutationibus, commutando scilicet corda carnalia in spiritualia, tepida in feruentia, humana in diuina quæ miro etiam modo communicat illis proprietates Seraphinorum, qui existentes in diuina præsentia, eiusque laudes decantantes *stant* simul quatiens alas, tanquam exire inde ad aliquid aliud vellent: vt intelligamus (quod perpendit S. Dionysius) promptitudinem ac velocitatem, qua accedunt ad obediendum, & exequendum, quod Deus iubet. Ipsa enim Dei præsentia & arcta cum diuina illa Maiestate familiaritas eos inclinât mouetque ad exequendum, si opus est, ex ipso cœlo: ipsi Deo obediendi gratia. Quod si oratio sit perfecta, ipsa te impellet ad voluntatē diuinam ita in terra exequendam, sicut Seraphini, qui ipsum habitant cœlum, talesque alas tibi

Lib. 1. de oratione
ando Deū.

Isai. 6. 3.

præ-

præbebit, vt laborem in præcepti executione non sentias, ex quo fit, vt oratio sit excellentis meriti. Et quoniam exerceri potest quocumque tempore, ideo (ait S. Bonaventura) poteris per illam in quacunque hora id promereri, quod præualet toti mundo. Fodiant itaque filij huius sæculi in cauernis & mineris terræ, vt suum aurum & argentum multæ scoriæ admixtum eruant, magno timore, ne fures illud deprædentur, aut ipsa mors rapiat; Tu autem, si filiorum Dei sortem desideras, in his potius orationis mineris fodias, in quibus thesaurum inuenies, qui nec auferri, nec consumi possit: quin potius eo frueris absque molestia, coniungendo ipsa oratione media, voluntatem tuam cum diuina.

S. 4. *Orationem impetrare nobis refectionem spiritualem & corporalem.*

NE verò existimes, omnes orationis diuitias esse inuisibiles, audi quartam eius excellentiam, quod scilicet illa fit mediū, ad quotidianū panē corpori & animæ impetrandum. Verbum est enim ipsius Christi *D. quod a amico petenti tres panes liberalissimè sit daturus quotquot habet necessarios.* Qui autem sunt hi tres panes, nisi Spirituales, Sacramentalis, & corporalis? Oratio autem impetrat spirituales gratiæ ac deuotionis panē, qui spiritum & sustentat & corroborat,

Panem nostrum quotidianum dabis hodie

Luc. 11. 3.

UX SPIRITUS
DE PONTE

Et panem sacramentalem, in quo latet ipsemet Christus, panis viuus, qui descendit de cœlo, vt alat comedentem; & panem corporalem, hoc est quidquid ad vitam corporis sustentandam, est necessarium.

SE D vterius adhuc progreditur orationis eminentia & præstantia. Nam ipsamet (teste S. Thoma) tanquam proprium effectum efficit actualem spiritus refectionem, in magna abundantia & voluptate eius, per sex illos actus, quos complectitur: Et eisdem (teste S. Bernardo) prospicit nobis de tribus panibus, de pane scilicet veritatis ad refectionem intellectus cum sanctis meditationibus de pane charitatis, ad sustentandam voluntatem feruentibus affectibus; ac de pane fortitudinis, ad corroborandam infirmam carnem, quæ ex reliquis spiritus plurimum animatur, ad quiduis aggradiendum, quod spectat ad obsequium diuinum. Conuoca igitur omnes tuas facultates, vt audiat beneuolæ excelsæ huius virtutis orationis voces, quæ (vt ait S. Ioannes Climachus) instar Reginae sedet in suo Throno, nosque vocans ingenti clamore, dicit. *Venite ad me omnes qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos, quo labor vester subleuetur, & onus alleuietur vestrum. Tolkte iugum meum super vos, & inuenietis requiem animabus vestris, & corporibus. Sine me enim onus legis est valdè graue: mecum autem factum leue, tolli facillè potest; sine me mortificatio est res amara; mecum autem est dulcis; Crux sine me est*

into-

2.2. q. 83. a. 13

Serm. de tribus panibus in Rogationibus.

Gradu 28.

Matt. 11. 28.

intolerabilis; per me autem fit valde iucunda. O calcissime IESU, qui per os orationis hæc mihi verba dicis, Aperi meas aures, vt audiam, eamque in sociam fidelem mihi accipiam, tu es verè *c panis vitæ*, qui tamen absque oratione non ita comedi poteris, vt in fumentis vtilitatem cedas: Illa enim te recipit in memoria, & ruminat meditatione; Affectu te degustat. amore te sibi ipsi incorporat. Denique imitatione facit nos tibi similes. *d Si esuris ac sitis iustitiam*, anima mea, recurre ad orationem, in qua *satiaberis. e nec obliuiscaris hunc panem comedere, ne areat cor tuum.* Quid si corporis panis tibi deficit, accede etiam ad orationem, *f qui enim dat escam pulis coruorum inuocantibus eum*, cum à parentibus deseruntur, attentius audiet orationem filiorum suorum, panemque quotidianum liberaliter dabit.

c Ioan. 6. 35

d Matth. 5. 6

e Psal. 101. 5

f Psal. 149. 9
& Job 38. 41

§. 5. *Orationem liberare nos à tribus magnis miserijs.*

CONIVNGAMVS nunc reliquas tres orationis excellentias, quod scilicet sit medium efficacissimum, ad nos liberandos à tribus nos circumstantibus miserijs; quarum remedium tribus vltimis dominicæ orationis petitionibus petitur, à *peccatis* scilicet, à *tentationibus*, & ab æternis ac temporalibus *malis*. Est enim oratio potentissima ad impetrandam veniam omnium pec-

Dimittre nobis debita nostra.

UX SPIRITUS
DE PONTE

a Luc. 18. 13

b Luc. 15. 19

c Mat. 18. 26.
32.

catorum, quamuis innumerabilium & graui-
 fimorum. Quid a *iustifi. auit Publicanum* nisi
oratio, quam habuit *in templo*? Quid nisi ora-
 tio, b *patrem filij prodigi* emolluit, & ad eum
 tanta facilitate recipiendum permouit? Quid
 regis iram placauit contra c *seruum qui debe-*
bat ei decem millia talenta quem quod non ha-
beret unde redderet, iussit tanquam mancipium
 vendi: nisi humilis oratio, quam *proci-dens* ha-
 buit, vt propterea *debitum totum ei dimiserit,*
quoniam (inquit) *rogasti me*. Quod si debitum
 fuisset decies millies maius, totum condona-
 sem, si ita me rogasses neque enim tales preces
 despiciere possum. O infinitam orationis vir-
 tutem, ad quam omnis peccatorum numerus
 est paruus, omniſque eorum grauitas est leuis:
 eo quod possit ipsa remissionem impetra-
 re cuiusque debiti, etiam infiniti. Et quoniam
 ipse Christus Dominus tanquam conditionem
 ad nostra debita dimittenda, apponit, vt no-
 stris quoque debitoribus nos dimittamus: ipsa
 oratio hanc quoque conditionem adimplet, e-
 molliens corda etiam indurata, vt pro suis in
 inimicis orent, dimittendo illis sicut ipsi cupiunt
 sibi dimitti. Fornax enim orationis est ignis
 immensus, in quam etiam si instar ferri durus
 ingrediaris, emollesces instar ceræ, cum exis
 ab ea.

Et ne nos in
 ducas in
 tentationē,

QV ID autem dicam de virtute orationis,
 ad circumstantes nos tentationes, ne nos
 summergant, euincendas? Illa enim trium-
 phat de suggestionibus demonis, de perfe-
 cutione

cutionibus mundi, & de carnis passionibus.
 Quoties (inquit S. Isidorus) tetigerint te ten-
 tationes vitiorum, toties recurre ad orationē,
 quæ vnicum est remedium ad illas superan-
 das. Propterea siquidem Saluator dixit suis
 Apostolus in nocte passionis: *d Vigilate & o-* d Mat. 26. 41
rate, vt non intretis in tentationem Quod si il-
 li sicut ipsorum Magister orassent, non fuisset
 victi; sed sicut Magister vicit, quia orauit: Ita
 illi fugerunt, quia dormierunt, & non orarūt.
 Homines (ait S. Bonauentura) consueuerunt
 clamare, & auxilium petere, cum vehemens a-
 liquis ignis domum inuadit, aut violenta ve-
 nit inundatio, aut obsidentur à potente ali-
 quo exercitu. Si te vrit concupiscentiarum i-
 gnis, ora: sic enim, *e orante Moysse ad Dominū,* e Num. 11, 2
absorptus est ignis, qui accensus fuerat in ca-
stris. Si te affligit inundatio & tempestas cu-
 rarum huius sæculi, ora: *forantibus enim apo-* f Mat. 8. 25
stolis, cessauit tempestas maris, factaq; est trā-
quillitas magna, nauisq; appulit ad portum.
 Si cernis te ab innumeris hostibus obsideri, o-
 ra: potius enim *e Moyses orando, manusq; suas* g Exod 17. 11
leuando in cœlum, quàm Iosue pugnando, ho-
 stes vicit. Potens est oratio impetrare h
duodecim legiones Angelorum, qui pro nobis h Mat. 26. 53
 pugnent contra Dæmones. Et quid dico An-
 gelorum? ipsemet eorum Dominus venit
 in nostrum auxilium: ad eò enim oratio-
 nem amat, vt statim, vbi illa est, accedat; li-
 beretq; ipsum orantem: quia id petit, & pul-
 fat.

D E N I -

IUX SPIRITUM
 S. DE PONTE

Sed libera
 uos à malo
 i Gen. 32. 9
 k Dan 3. 24.
 l Ion 2. 2
 m Dan. 13. 42
 Lib. 5. in Luc
 n Eccl. 38. 9
 o Iacob. 5. 15
 S. Bonavent.
 in medit.
 vitæ Christi
 c. 36
 p Psal. 65. 20

DENIQUE oratio liberat nos ab omni ma-
 lo culpæ & pœnæ æternæ, ac temporalis in eo
 gradu, qui nobis expedit, vt à malis tempora-
 libus liberi simus, ne incurramus spiritualia.
 Oratio liberauit i Iacob ab ira fratris sui Esau,
 & à multis alijs periculis, in quibus fuit, vt
 mox videbimus. Hæc liberauit k tres pueros
 de Camino ignis Babylonici; l Ionam de ventre
 Cet; m Susannam à morte, quæ ex falsa calu-
 mnia ipsi imminebat. Et ipse Christus D. N. o-
 rando sanabat infirmos, à dæmonibus libera-
 bat, mortuosque suscitabat; non quod ipse, ad
 ea præstanda, oratione opus haberet (vt ait S.
 Ambrosius), sed quod nos ea opus haberemus,
 ideo suo exemplo, ad eam animabat n Fili (ait
 Sapiens) in tua infirmitate ne despicias te ipsum,
 sed ora Dominum, & ipse curabit te. o Oratio
 enim fidei (ait S. Iacobus) saluat infirmum, &
 alleuet eum Dominus. Si tristis es & afflictus,
 ne desperes, sed ora: oratio enim tristitiã ex-
 pellit, & ab omni afflictione liberat. Et si te
 videris ad ipsas inferni portas, ne præmittas
 orare: Oratio enim stabit coram te, & os eius
 crudele occludet, ne te deuoret, nec cruciet.
 Et in quacunque te calamitate & miseria posi-
 tum videas; intellige, orationem esse medium
 quoddam omnipotens, quod te ab omnibus
 malis liberet, omniaque adferat bona, sollicitè
 vrgens diuinam omnipotentiam, vt consueta
 sua in te misericordia vtatur. Propterea enim
 dixit Dauid. p Benedictus Deus, qui non amouit
 orationem meam, & misericordiam suam à me.

Infinuans (vt benè expendit S. Augustinus in eum locum) esse initum pactum inter orationem, & misericordiam diuinam, vt neutra ab altera separetur. O Pater misericordiarum, largire mihi donum orationis, quæ certum est medium, per quod illas ad nos dirigis: nec permittas orationem meam separami à me, ne tua misericordia me deserat. Certus sum etenim, si oratio me semper comitabitur; tuâ quoque misericordiam me semper protecturam, & ab omni miseria liberaturam.

§. 6. Orationem esse necessariam.

EX omnibus prædictis sequitur, Orationem ad eum esse necessariam ad conseruationem vitæ spiritualis, & ad nos eruendos à malis, & hostibus, qui eam pessundant, vt (teste S. Thoma) præceptum sit naturale & diuinum, quo ad eam habendam sub reatu noui peccati teneamur: cum videlicet nos videmus in arcto labendi periculo, nisi ad Deum recurramus, vt suam nobis porrigat manum. Si enim *a est genus dæmoniorum, quod non eijcitur nisi in* a Matt. 17. 20 *Oratione & Ieiunio,* necesse omninò erit orare, vt ab eius tyrannide liberemur. Et propterea dixit Christus D. N. quod *b oportet semper orare, & non deficere.* b Luc. 18r. Si enim oratio deficit, defecerint omnia bona prædicta, & ipsa vita spiritus, quæ ab ea depēdet: Et sicut corpus sine anima est cadauer deforme, foetidum, & vermibus scatēs; ita (ait S. Chrysostomus) anima; Lib. 1. de orando Deū. quæ

UX SPIR
DE PONTE

quæ orationem contemnit, eò deuenit, vt peccatis moriatur, vitijs deformetur, malisq; exemplis fateat, & conscientia remorsibus repleatur. Quod si es prudens, maius detrimentum reputabis, oratione priuari, quam ipsam mortem obire: sicut ille Propheta potius voluit exponere se periculo mortis, quam orandi exercitium prætermittere, existimans quod exponeret se periculo amittendi vitam animæ, si orationem relinqueret; ideoq; maluit vt corpus moreretur quam spiritus. Magna, (inquit S. Laurentius Iustinianus) est vis orationis, quæ Deum placat, Angelos lætificat, Sanctos oblectat, penetrat cælos, impetrat quæ petit, terret dæmones, hostes vincit, homines permutat, vires reficit, spiritum corroborat, animam Deo coniungit, deuotionem generat, ac dulcedine replet, colligit dispersas cogitationes, facitque vt intra nos ipsos cum voluptate habitemus, & audeo (inquit) affirmare, absq; ea te non consecuturum salutem æternam. Diuina enim misericordia, à qua illa dependet, per orationem applicatur; suosq; operatur effectus, qui vitam æternam promerentur. O gratia gratiarum sacra oratio, quid amplius de te dica, vt tuam declarem excellentiam, & quam sit mihi necessarium tuum subsidium! Ego sum fons omnium miseriarum, tu mihi fons omnium misericordiarum; tecum vivo, sine te morior; tecum fortis sum & robustus, sine te debilis & infirmus, tecum repletus sum bonis, sine te repleor malis; O spiritus diuine, qui

septem

Dan. 6. 10.

septem tua dona nobis largiris, vt sciamus tecum loqui; & septem has petitiones proponere: Da mihi donum sapientiæ, quo sanctificatum nomen; donum intellectus; quo tui regni occulta penetrem; donum consilij, quo recte possim voluntatem tuam in terra exequi, sicut in coelo, donum scientiæ, vt nouerim querere quotidianum spiritus panem; donum pietatis, quo inclinem, & alliciar ad dimittendum meis debitoribus, sicut tu mihi mea peccata dimittas; donum fortitudinis, ne temptationibus succumbam; donum denique timoris, vt omnia mala fugiam. Da etiam magnam orationis opinionem & æstimationem, per quam hæc omnia bona impetrem ab infinita tua liberalitate, ad gloriam sanctissimi tui nominis in æternum.
Amen.

UX SPIRITUS
DE PONTE